

רשומות

הצעות חוק

8 ביוני 1983

1628

כ"ז בסיון התשמ"ג

צמוד

176

חוק הגנת הפרטיות (תיקון), התשמ"ג-1983

חוק הגנת הפרטיות (תיקון), התשמ"ג-1983

תיקון סעיף 13 1. בסעיף 13(ה) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981: (להלן — החוק העיקרי), בסופו יבוא :

"(4) על גופים אשר שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הבטחון או עם שר החוץ, לפי הענין, ובאישור ועדת חוץ וביטחון של הכנסת, קבע כי מאגר המידע שלהם כולל מידע שבטחון המדינה, או יחסי החוץ שלה מחייבים שלא לגלותו ובלבד שאדם המבקש לעיין במידע כאמור בסעיף קטן (א) יהיה זכאי לעיין במידע שעליו שאינו מידע אשר חובה שלא לגלותו כאמור."

דברי הסבר

ההמלצות נועדו להשיג את המטרות הבאות:

- (1) קיומו של מאגר מידע למתן שירות לציבור ולאכיפת חוק;
- (2) יעילות המנגנון הציבורי;
- (3) אחידות המידע המצוי אצל גופים ציבוריים שונים על ידי מתן אפשרות להשוות את המידע שבידי גוף אחד עם המידע המצוי בידי גוף אחר;
- (4) חסכון בכספי ציבור על ידי צמצום הצורך בהקמת מאגרי מידע נפרדים והופכים ביחידות שונות של גופים ציבוריים;
- (5) מניעת הטרדת האזרח על ידי פניות חוזרות ונשנות של גופים ציבוריים שונים לקבלת אותו מידע.

סעיף 1 הנסיון הראה כי הענקת זכות עיון במידע המצוי בגופים בטחוניים מסייעים עלול לגרום נזק לבטחון המדינה או ליהסי החוץ שלה. סעיף 13(ה)(3) קובע, כי זכות העיון לא תחול "כשבטחון המדינה, יחסי החוץ שלה או הוראות חיקוק מחייבים שלא לגלות לאדם מידע שעליו". אולם אין הוראה זו מספיקה שכן היא חלה למעשה רק במקרים שבהם הוצאה תעודת חיסיון. מוצע, איפוא, להסמיך את שר המשפטים לקבוע בהתייעצות עם שר הבטחון או עם שר החוץ, ובאישור ועדת החוץ וביטחון של הכנסת, רשימה של גופים שבהם יהא האזרח זכאי לעיין במידע שעליו רק כאשר אותו המידע אינו כולל מידע שבטחון המדינה או יחסי החוץ שלה מחייבים שלא לגלותו.

הצעה זו באה בעקבות המלצותיה של ועדת ציבור ריח שמינה היועץ המשפטי לממשלה לבדיקה מחודשת של נושא מסירת מידע על-ידי גופים ציבוריים. בראשות הוועדה כיהן מר חיים קלוגמן, ממונה בכיר על חקיקה ויועץ לשר המשפטים.

סעיף 24 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, קובע לאמור:

"דין גופים ציבוריים"

24. (א) העברת ידיעות בין רשויות המדינה, רשויות מקומיות וגופים אחרים הממלאים תפקידי דים ציבוריים על פי דין, ככל שהיא לא נאסרה בחיקוק או בכללים או בעקרונות של אתיקה מקצועית וככל שהיא למטרת ביצוע כל חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מעביר הידיעה או מקבלה — לא תהווה פגיעה בפרטיות.

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי העברת ידיעות כאמור; לענין סדרי העברת ידיעות מאת רשויות הפועלות בתחום אחריותו של שר אחר או אליהן יותקנו התקנות לאחר התייעצות עם השר הנוגע בדבר."

הועדה הציעה לשמור על העקרון המונח ביסוד סעיף 24 ולקבוע היתר למסירת מידע על ידי גופים כאמור, אם כי תוך צמצום ההיקף וקביעת מגבלות על מסירת המידע ותנאים לפיקוח ולשמירת המידע הנמסר.

1 ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

2. בסעיף 16 לחוק העיקרי, במקום "כל ידיעה שהגיעה" יבוא "מידע שהגיע". תיקון סעיף 16
3. בסעיף 19(ג) לחוק העיקרי, בסופו יבוא:
"4) המוסד המודיעין ולתפקידים מיוחדים."
4. במקום הכותרת של פרק ד' לחוק העיקרי יבוא:
"פרק ד': מסירת מידע או ידיעות מאת גופים ציבוריים". החלפת כותרת פרק ד'
5. במקום סעיפים 23 ו-24 לחוק העיקרי יבוא:
23. בפרק זה —
"גוף ציבורי" — משרדי הממשלה ומוסדות מדינה אחרים, רשויות מקומיות וגופים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים על פי דין;
"מידע", "מאגר מידע", "הרשם" ו"שימוש" — כמשמעותם בפרק ב';
23א. הוראות פרק זה יחולו על ידיעות על עניניו הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר מידע, כשם שהן חלות על מידע.
23ב. (א) מסירת מידע מאת גוף ציבורי אסורה, זולת אם פורסם המידע לרבים על פי סמכות כדון, או הועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדון, או שהאדם אשר המידע מתייחס אליו נתן הסכמתו למסירה. החולה על ידיעות איסור על מסירת מידע

דברי הסבר

- סעיף 2 מוצע לתקן טעות שנפלה בסעיף 16. מאחר שפרק ב' דן במידע כמשמעותו בסעיף 7, על הסעיף להתייחס ל"מידע" ולא ל"ידיעות".
- סעיף 3 מוצע להשוות את מעמדו של המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים למעמדם של הגופים האחרים המנויים בהגדרת "רשות בטחון".
- סעיף 19(ב) ו-19(ג) לחוק קובע:
"ב) רשות בטחון או מי שנמנה עם עובדיה או פועל מטעמה, לא ישאו באחריות לפי חוק זה על פגיעה שנעשתה באופן סביר במסגרת התפקידים ולשם מילוי."
ג) "רשות בטחון", לענין סעיף זה — כל אחד מאלה:
(1) משטרת ישראל;
(2) אגף המודיעין במטה הכללי והמשטרה הצבאית של צבא-ההגנה לישראל;
(3) שירות בטחון כללי."
- סעיף 4 מתייחס ל"מידע" ולא ל"ידיעות". תיקון זה נעשה כדי להוסיף לחוק פרק מפורט שיסדיר את נושא מסירת ידיעות מאת גופים ציבוריים, ואילו הפרק שבו ההוראות השונות יהיה פרק ה'.
- סעיף 5 מוצע להגביל את מתן ההיתר למסירת מידע בין גופים ציבוריים רק לגופים ציבוריים הממלאים תפקידים על פי דין, דהיינו: גופים הנתונים לביקורת ולפיקוח של בית המשפט הגבוה לצדק.
- לסעיף 23א:
מוצע שהדין החל על מידע יחול גם על ידיעות המתיחסות לעניניו הפרטיים של אדם (ראה סעיף 2(9)) גם אם אינה בגדר "מידע" כמשמעותו בסעיף 7.
- לסעיף 23ב:
במקום ההיתר הקבוע כיום בסעיף 24, מוצע לקבוע את העקרון כי מסירת מידע מאת גוף ציבורי אסורה, אלא אם כן מתקיימים התנאים והמגבלות לפי חוק זה. הוראות אלה יחולו הן על מאגר ממוחשב והן על

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע מרשות בטחון כמשמעותה בסעיף 19 לקבל או למסור מידע לשם מילוי תפקידה, ובלבד שהמסירה או הקבלה לא נאסרה בחיקוק.

223.ג. (א) מסירת המידע מותרת, על אף האמור בסעיף 223, אם לא נאסרה בחיקוק או בעקרונות של אתיקה מקצועית —

סייג לאיסור

(1) בין גופים ציבוריים, אם נתקיים אחד מאלה:

(א) מסירת המידע היא במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע והיא דרושה למטרת ביצוע חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו;

(ב) מסירת המידע היא לגוף ציבורי הרשאי לדרוש אותו מידע על פי דין מכל מקור אחר;

(2) מגוף ציבורי למשרד ממשלתי או למוסד מדינה אחר, או בין משרדים או מוסדות כאמור, אם מסירת המידע דרושה למטרה ביצוע כל חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו;

אולם לא יימסר מידע כאמור שניתן בתנאי שלא יימסר לאחר.

223.ד. (א) גוף ציבורי המוסר דרך קבע מידע בהתאם לסעיף 223 יפרט עובדה זו על כל דרישת מידע בהתאם לחוק.

הובותיו של
גוף ציבורי

דברי הסבר

שאין לאזרח זכות להטעות את המינהל, ומשום שהדבר יכול לחסוך למינהל הוצאות. הערובות לפרטיות נמצאות בחוקים המסמיכים את הרשות המקבלת לדרוש את המידע, והמבטיחים את סוד דיוטו.

בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה 21.632, שניתנה מאת הפרופ' ברק, נקבע כי "מידע המגיע למשרד ממשלתי הוא גבס של המדינה ומחלקות הממשלה השונות יכולות להעבירו זו לזו, בכפוף לשני סייגים: ראשית — אין מחלקה ממשלתית יכולה להעביר מידע במקום שהחוק אסר זאת עליה במפורש, כגון שלטונות מס הכנסה על פי סעיפים 231 ו-232 לפקודת מס הכנסה, לגבי פרטים הנוגעים עים להכנסתו של אדם; שנית, אין מחלקה ממ"שלתית יכולה להעביר מידע שנמסר לה ואך לה, מתוך הסכמה מפורשת או משתמעת שלא יועבר למחלקה אחרת ("מידע שבאמון")."

בפסקה (2) מוצע לאמץ גישה זו.

לסעיף 223:

אדם זכאי לדעת על מידע השמור אצל רשויות ציבוריות אודותיו. חוק הגנת הפרטיות קובע הסדרים

מאגר דינמי בעבר התעורר ספק אם סעיף 24 משנה את מסגרת התפקידים והסמכויות של גוף ציבורי ומקנה לו סמכות למסור מידע בתנאים המפורטים בו. הנוסח המוצע ימנע ספק זה ויקבע כי בתנאים ובמגבלות המפורטים, סמכות המסירה נתונה.

לסעיף 223:

מוצע לסייג את האיסור להעברת מידע בין גופים ציבוריים ולקבוע כי ההעברה תהא מותרת בין גופים ציבוריים אם נתקיים אחד מאלה:

(1) ההעברה היא במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע והיא דרושה למטרת ביצוע חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו.

(2) למקבל הידיעה זכות לדרוש את המידע על פי דין;

האמור בפסקה (2) מהווה אמנם פגיעה מסויימת בפרטיות, שכן הוא מסכל את יכולתו של הפרט לספק נתונים שונים לרשויות שונות או לדעת מה הוא המידע ביחס אליו המצוי ברשות מסויימת. אולם "פגיעה" זו נראית מוצדקת משום

(ב) גוף ציבורי המוסר מידע בהתאם לסעיף 23 יקיים רישום של המידע שנמסר.

(ג) גוף ציבורי המקבל דרך קבע מידע בהתאם לסעיף 23, והמידע נאגר במאגר מידע, יודיע על כך לרשם ועובדה זו תיכלל בפרטי רשימת מאגרי המידע לפי סעיף 12.

(ד) גוף ציבורי שקיבל מידע בהתאם לסעיף 23, לא יעשה בו שימוש אלא במסגרת הסמכויות או התפקידים שלו.

(ה) לענין חובת השמירה על סודיות לפי כל דין, מידע שנמסר לגוף ציבורי מכוח חוק זה, כמוהו כמידע שאותו גוף השיג מכל מקור אחר, ובנוסף יחולו על הגוף המקבל גם כל ההוראות החלות על הגוף המוסר.

23. (א) מקום שמידע שמותר למסרו לפי סעיפים 23 או 23 מצוי על גבי אותו קובץ עם מידע אחר (להלן – מידע עודף), רשאי הגוף המוסר את המידע למסור לגוף המקבל את המידע המבוקש עם המידע העודף.

(ב) מסירת מידע עודף לפי סעיף קטן (א) מותנית בקביעת נוהלים שיבטיחו מניעת שימוש כלשהו במידע עודף שנתקבל; נוהלים כאמור ייקבעו בתקנות וכל עוד לא נקבעו בתקנות, יקבע הגוף המבקש נוהלים כאמור בכתב, וימציא לגוף המוסר עותק מהם, לפי דרישתו.

23. מסירת מידע המותרת לפי חוק זה לא תהווה פגיעה בפרטיות ולא יחולו עליה הוראות סעיפים 2 ו-8.

23. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות ברבר סדרי מסירת מידע מאת גופים ציבוריים.

מידע עודף

מסירת מידע שאינה פגיעה בפרטיות

תקנות לענין מסירת מידע

דבריו הסבר

להיעשות בגוף המעביר, מוצע על כן לאפשר העברת "דיסקים", מהגוף המעביר לגוף המקבל ולאפשר שליפת המידע הדרוש למקבל במהשלב שלו. גוף המקבל מידע עודף שאינו דרוש לו יהיה חייב בקביעת נוהלים שיבטיחו מניעת שימוש כלשהו במידע העודף, וזאת כל עוד לא הותקנו תקנות בנושא זה לפי סעיף 36 לחוק.

לסעיף 23:

סעיף זה חוזר על העקרון שנקבע בסעיף 24 לחוק הקיים, שצוטט במבוא להצעת חוק זו.

לסעיף 23:

שר המשפטים יהא רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי מסירת המידע בין הגופים הציבוריים ונוהלים להבטחת מניעת שימוש במידע עודף.

בדבר זכותו של אדם לעיין במידע שעליו המוחזק במ"אגר מידע וכן הוא קובע את זכותו לתקן מידע מוטעה. הסדר של העברת מידע מחייב מתן אפשרות לאזרח לדעת למי מועבר מידע המתחייב אליו. מוצע לקבוע כי גוף ציבורי המוסר דרך קבע מידע בהתאם להסדרי העברה המפורטים בהצעה זו, יפרט עובדה זו על כל דרישת מידע מהאזרח, יקיים רישום על כך, ואם המידע נאגר במאגר מידע – יודיע על כך לרשם. על ידי הסדר זה יוכל האזרח לעקוב אחר מסלול העברת המידע. כן מוצע כי על מקבל המידע תחול כל הוראת סודיות החלה על מעביר המידע.

לסעיף 23:

נתברר כי לעתים יש קשיים טכניים במאגרי מידע בעת העברת מידע מגוף ציבורי אחד למשנהו, וזאת משום שסינון המידע שמבקש הגוף המקבל אינו יכול

עונשין

23. (א) המפר הוראה מהוראות פרק זה, או תקנות שהותקנו לפיו, דינו — מאסר שנה.

(ב) הורשע אדם על עבירה כאמור, רשאי בית המשפט לצוות על השמדת מידע הנמצא בידיו ושקיבלו שלא כדין, או לאסור על שימוש במידע כאמור או במידע עודף, או להורות לגביו כל הוראה אחרת.

פרק ה': שונות

דין המדינה

24. חוק זה חל על המדינה.

דברי הסבר

לסעיף 23:

לסעיף 24:

מוצע כי הפרת הוראות החוק המוצע לענין העברת מידע תהא עבירה שדינה מאסר שנה. בית המשפט יהיה רשאי לקבוע כי מידע שנמסר שלא כדין יושמד או שלא ייעשה בו כל שימוש.

סעיף זה בא להחליף את סעיף 23 הקיים שזו לשונו:
"דין המדינה"
23. חוק זה חל על המדינה לענין האחריות האזרחית בשל פגיעה בפרטיות."